

02-07-2007

MINISTER NAUKI
I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

DSN/ 1860 /KK/2007

→ C.T. Główny
Przewodniczący KRA SP

→ Kampania Nauki KRA SP

z prosbą o przekazanie
uwag
Tadeusz Luty
2.7.7

Warszawa, 26 czerwca 2007 r.

Pan Prof. dr hab. inż. Tadeusz Luty
Przewodniczący
Konferencji Rektorów
Akademickich Szkół Polskich
ul. Wybrzeże Wyspiańskiego 27
50-370 Wrocław

Szanowny Panie Profesorze,

Stosownie do postanowień § 12 ust. 5 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin Pracy Rady Ministrów (M.P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.) przesyłam w załączeniu projekt dokumentu „Strategia rozwoju nauki w Polsce do 2015 roku” z uprzejmą prośbą o zgłoszenie uwag, także w wersji elektronicznej na adresy: marta.pytlarczyk@mnisw.gov.pl oraz karolina.kulicka@mnisw.gov.pl.

Będę zobowiązany za jak najszybszą odpowiedź, z uwagi na fakt, iż zgodnie z Planem pracy Rady Ministrów niniejszy dokument powinien zostać przedstawiony Radzie Ministrów w lipcu br.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że brak odpowiedzi zostanie potraktowany jako brak uwag do projektu.

Z wyrazami szacunku,

wz. Ministra
PODSEKRETARZ STANU

prof.dr hab. Krzysztof J. Kurzydłowski

Załącznik:

Projekt dokumentu „Strategia rozwoju nauki w Polsce do 2015 roku”.

Strategia Rozwoju Kraju 2007-2015

Strategia rozwoju nauki w Polsce do 2015 roku

ABSTRAKT	3
WPROWADZENIE	4
1. PODSTAWY PRAWNE I PROGRAMOWE DOKUMENTU	5
2. DIAGNOZA STANU NAUKI I TECHNIKI W POLSCE	7
2.1. LICZBA I RODZAJ JEDNOSTEK	7
2.2. FINANSOWANIE	7
2.3. ZASOBY LUDZKIE	9
2.4. REGIONALNA STRUKTURA NAUKI.....	9
2.5. BIBLIOMETRIA	10
2.6. WSPÓLPRACA SFERY NAUKI Z GOSPODARKĄ	10
2.7. DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNA W PRZEDSIĘBIORSTWACH.....	11
2.8. OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ	12
2.9. OTOCZENIE INSTYTUCJONALNE SFERY B+R.....	12
2.10. INFRASTRUKTURA BADAWCZA	13
2.11. WSPÓLPRACA NAUKOWA I NAUKOWO-TECHNICZNA Z ZAGRANICĄ	13
2.12. UPOWSZECHNIANIE I PROMOCJA NAUKI.....	14
3. TRENDY ROZWOJOWE W SEKTORZE NAUKI	15
3.1. TRENDY CYWILIZACYJNE MAJĄCE WPLYW NA ROZWÓJ NAUKI I TECHNOLOGII	15
3.2. TRENDY W BADANIACH NAUKOWYCH, ROZWOJU TECHNOLOGICZNYM ORAZ DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ.....	15
3.3. TRENDY W ODNIESIENIU DO INSTRUMENTÓW POLITYKI NAUKOWEJ I INNOWACYJNEJ	16
3.4. TRENDY ROZWOJOWE W SEKTORZE B+R I INNOWACJI	16
4. ANALIZA SWOT	18
5. CELE „STRATEGII ROZWOJU NAUKI W POLSCE DO 2015 ROKU”	20
6. INSTRUMENTY REALIZACJI CELÓW „STRATEGII ROZWOJU NAUKI W POLSCE DO 2015 ROKU”	23
6.1. ZMIANY W ORGANIZACJI PODMIOTÓW PROWADZĄCYCH BADANIA NAUKOWE I PRACE ROZWOJOWE	23
6.2. PRIORYTETY TEMATYCZNE W ROZWOJU NAUKI I TECHNOLOGII W POLSCE DO 2015 R. 24	
6.3. ZMIANY SYSTEMOWE I ORGANIZACYJNE W SYSTEMIE FINANSOWANIA NAUKI.....	25
6.4. ZWIĘKSZENIE NAKŁADÓW NA DZIAŁALNOŚĆ B+R	26
6.4.1 <i>Instrumenty zwiększające nakłady przedsiębiorstw na B+R.....</i>	28
6.5. ROZWÓJ BAZY BADAWCZEJ SEKTORA B+R – KADRA I INFRASTRUKTURA	30
6.6. WSPARCIE TRANSFERU WIEDZY DO GOSPODARKI	32
6.7. WSPÓLPRACA Z ZAGRANICĄ.....	32
6.8. PROMOCJA NAUKI.....	33
6.9. RAMY FINANSOWE	33
7. NAJWAŻNIEJSZE REKOMENDACJE	35
8. HARMONOGRAM I WSKAŹNIKI REALIZACJI	36
WYKAZ SKRÓTÓW	38

Abstrakt

Obecny system nauki w Polsce, który ukształtował się na początku lat 90., charakteryzuje się dużym rozdrobnieniem (organizacyjnym i tematycznym), podziałami branżowymi (sektor jednostek badawczo-rozwojowych, instytutów Polskiej Akademii Nauk i uczelni wyższych) oraz przewagą badań poznawczych nad badaniami przemysłowymi. Nowe wyzwania związane z globalizacją, członkostwem Polski w Unii Europejskiej (UE) oraz zmianą hierarchii celów w ramach poszczególnych funkcji nauki spowodowały konieczność przeprowadzenia szeregu zmian w tym systemie. Niniejszy dokument wyznacza kierunki tych zmian w kontekście polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej do roku 2015. Wskazuje również na konkretne propozycje, obejmujące stworzenie nowych ram prawnych wyrażonych m.in. w ustawach o organizacji i finansowaniu badań naukowych i prac rozwojowych, o Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, o Agencji Badań Poznawczych oraz ustawie o państwowych instytutach naukowych. Istotne jest także skorzystanie z możliwości wynikających z członkostwa Polski w Unii Europejskiej, w tym wykorzystanie funduszy strukturalnych.

Jeśli chodzi o wskazanie priorytetowych kierunków badań naukowych i prac rozwojowych, Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego (MNiSW) podjęło prace nad zidentyfikowaniem obszarów badawczych o strategicznym znaczeniu, które przedstawione będą w postaci Krajowego Programu Badań Naukowych i Prac Rozwojowych. Priorytety wskazane w „Strategii...” zostaną zweryfikowane i uzupełnione na podstawie rezultatów realizowanego obecnie Narodowego Programu *Foresight* „Polska 2020”.

Dokument „Strategia rozwoju nauki w Polsce do 2015 roku” przedstawia także harmonogram zwiększania środków budżetowych na naukę oraz proponuje liczne mechanizmy stymulowania inwestycji w działalność badawczo-rozwojową (B+R) ze źródeł pozabudżetowych (rozwiązania podatkowe, *venture capital*, partnerstwo publiczno-prywatne).

Zwiększenie finansowania bez przeprowadzenia reform systemu nauki mogłoby jednak nie przynieść spodziewanych rezultatów. Dlatego też planuje się dokonanie szeregu zmian, ujętych we wskazanych wyżej ustawach, których celem jest restrukturyzacja oraz konsolidacja jednostek organizacyjnych funkcjonujących w poszczególnych pionach nauki polskiej, z jednoczesną próbą zniwelowania granic między tymi pionami. Zakłada się, że zmiany te przyczynią się do znaczącego zwiększenia efektywności działania jednostek naukowych w Polsce.

Wprowadzenie

Niniejszy dokument ma na celu wskazanie głównych celów oraz kierunków rozwoju polskiej nauki do roku 2015, a także instrumentów realizacji, które będą odpowiadać zmianom zachodzącym w jej otoczeniu prawnym, ekonomicznym i organizacyjnym. Przedstawiona strategia rozwoju nauki opiera się na założeniu, że działalność badawczo-rozwojowa ma podstawowe znaczenie dla rozwoju cywilizacyjnego Polski oraz wzrostu innowacyjności i konkurencyjności polskiej gospodarki.

Wejście naszego kraju do struktur europejskich pociąga za sobą konieczność współuczestnictwa w realizacji kierunków polityki europejskiej, w szczególności wyrażonych w odnowionej Strategii Lizbońskiej¹. Głównym celem tej strategii jest stworzenie do 2010 roku na terytorium Europy najbardziej konkurencyjnej i dynamicznej gospodarki na świecie opartej na wiedzy, zdolnej do trwałego rozwoju, tworzącej większą liczbę lepszych miejsc pracy oraz charakteryzującej się większą spójnością społeczną. Stając się członkiem UE, Polska przyjęła zobowiązania określone w Strategii Lizbońskiej, która zakłada m.in. osiągnięcie 3% udziału wydatków na B+R w produkcie krajowym brutto krajów członkowskich UE. Jakkolwiek w warunkach Polski nie jest to możliwe do roku 2010, niemniej wzrost tych wydatków do poziomu 3% w dłuższej perspektywie czasowej jest nie tylko powinnością wobec UE, ale przede wszystkim warunkiem utrzymania dynamiki rozwoju kraju i wzrostu poziomu życia obywateli.

Niniejszy dokument uwzględnia postanowienia „Strategii Rozwoju Kraju 2007-2015” (SRK), przyjętej przez Radę Ministrów 29 listopada 2006 roku, której głównym celem jest podniesienie poziomu i jakości życia mieszkańców Polski: poszczególnych obywateli i rodzin. W związku z tym celem wskazanych jest kilka priorytetów, które określają najważniejsze kierunki i działania. Jednym z nich jest: „Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki”. Zgodnie z SRK rozwój konkurencyjności i innowacyjności Polski nastąpi w wyniku m.in. podniesienia poziomu technologicznego gospodarki, poprzez wzrost nakładów na badania i rozwój oraz innowacje.

„Strategia rozwoju nauki w Polsce do 2015 roku” ma charakter ramowy, wyznaczający ogólne cele i priorytety naukowe. Ze względu na daleki horyzont czasowy, dokument będzie podlegać aktualizacji po 4 latach. Wynikające z niego rekomendacje dla polityki rządu zostaną uszczegółowione w dokumentach o charakterze operacyjnym o okresie obowiązywania do 2015 r. Niniejsze opracowanie zostanie poddane konsultacjom społecznym, które zorganizuje MNiSW.

Ze względu na wielostronny charakter polityki naukowej, naukowo-technicznej i innowacyjnej państwa, ważne jest zapewnienie przy jej projektowaniu i realizacji udziału Ministra Gospodarki oraz innych właściwych organów administracji rządowej i samorządowej, a także partnerów społecznych.

¹ Komunikat na wiosenny szczyt Rady Europejskiej, *Wspólne działania na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia. Nowy początek Strategii Lizbońskiej* (COM (2005) 24, Bruksela, 02.02.2005).

